

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Číslo 395

Červenec-srpen 1989

JE TOMU UŽ 21 ROKŮ...

Svět zdánlivě nedbá, ale my dbáme a proto žalujeme

Před 21. lety, dne 21. srpna 1968 přepadla sovětská armáda spolu s vojenskými sbory dalších členů Varšavského paktu malé Československo bez provokace, bez varování a bez jakéhokoliv oprávnění. Sovětský svaz tak učinil i přesto, že Československo již bylo po dvacet let pod komunistickou vládou a v područí Moskvy. V očích Moskvy bylo snad jediným proviněním Československa, že si chtělo jen trochu odlehčit, jen o něco málo zlidštit svůj režim a odčinit několik z nejhorších křivd. Protiprávní sovětská vojenská okupace Československa trvá dodnes, celých již 21 let.

Invaze a okupace Československa je v naprostém rozporu se všemi zásadami mezinárodního práva a je hrubým porušením mnoha slavných mezinárodních smluv i podstatných článků Charty Spojených národů.

Tato invaze a okupace Československa znovu dokazuje naprostou věrolomnost Sovětského svazu, který od svého vzniku vždy znovu a znovu porušuje nejslavnější závazky, které svým podpisem zaručil a stvrdil.

S radostí dnes vidíme, že se svět plným právem pohoršuje, když třeba jen jedinému disidentu je odňata svoboda. Oč více by se svět měl pohoršovat, když ne snad jedné osobě, ale celým národům ve vlastní zemi je odpíráno právo na sebeurčení, odnímána všechna svoboda a zlehčováno právo na svrchovanost. A právě to se v Československu stalo.

V srdci Evropy žijí Čechoslováci, hrdí na svoji osobitost, hrdí na svůj přínos světové vzdělanosti, hrdí na svoji odvěkou státotvornost, hrdí na to, že si v době své samostatnosti dovedli sami vládnout ve větší a dokonalejší svobodě, než tomu bylo kdekoli v jejich sousedství. Dnes jsou Češi, Slováci a Podkarpatští Rusové obětí cizácké vojenské okupace.

Někdy se nám zdá, že svět dost nedbá. Proto je na nás, aby svět dbal a aby své pohoršení nad stále trvajícím křivdou vyjádřil činy, které by přiměřenými prostředky umožnily Čechoslovákům znovunabytí osobní svobody, uplatnění národního sebeurčení a znovuzískání ne pouze zdánlivé, ale opravdové svrchovanosti.

Toto úsilí by mělo být prvním cílem všech dnešních snah o plnění lidských práv. Toto úsilí by mělo být úhlavním zájmem vlád všech civilisovaných národů.

My, američtí občané československého původu si o tomto desátém výročí invaze a okupace Československa znovu slibujeme, že použijeme všech svých ústavou zaručených občanských práv k tomu, aby se naše vláda ujala vedení

mezinárodního hnutí, směřující k tomu, aby Československo, spolu s ostatními porobenými národy, přestalo být okupovanou kolonií Sovětského svazu a stalo se opět svobodným a svrchovaným státem.

Dokud svoboda i jen jediného a třeba i početně malého národa je podpořena, potud je všude jinde na celém světě ohrožena svoboda každého jednotlivce a každého národa. Je tedy splnění tužeb a přání Čechoslováků jasně v zájmu všelidském.

Jsme rádi, že to dnes již chápe vzrůstající počet lidí a že ve svém přesvědčení nejsme osamoceni.

Dnes je však třeba, aby se toto přesvědčení projevilo činy odpovídajícími dějinnému poslání Spojených států a celého svobodného světa. O to se chceme starat.

Češi a Slováci, žijící dnes doma v Československu, necht' vědí, že nejsou opuštěni, že my dbáme a že až do odčinění na nich spáchané křivdy žalovat nepřestaneme. Takové je naše dnešní rozhodnutí.

Československá národní rada americká

Organizace Porobených Národů v Illinois vydala tuto statistiku — může snad Gorbachov změnit tato fakta?

CHRONOLOGY OF COMMUNIST IMPERIALISM

The First Five Years

1917 — Soviet Communist State created in Russia on November 8, 1917, following the Bolshevik coup d'état which overthrew the Provisional Government headed by Anatole Kerensky.

1919-21 — Armenia, Azerbaidzhan, Bielarus, Georgia, Kazakhstan, Mongolia, Ukraine — Annexed by the Soviets

1922 — Union of Soviet Socialist Republics created in December

At the Beginning of World War II

1939 — eastern Poland — Annexed by the U.S.S.R

1940 — eastern Romania & northern East Prussia — Annexed by U.S.S.R.

1940 — Estonia, Latvia and Lithuanian — Annexed by U.S.S.R.

World War II and Its Aftermath

1944 — Poland, Bulgaria and Romania — Colonized by U.S.S.R.

1944 — eastern Finland and Tannu-Tuva — Annexed by U.S.S.R.

VESTNIK

July-August 1989

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$5.00 - Outside U.S.A. \$6.00

Editor - O. Kovar

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650
Telephone: 656-1117

VĚSTNÍK

Červenec-srpen 1989

Orgán Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$5.00 - Mimo USA \$6.00

Redaktorka - O. Kovářová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650
Telefon: 656-1117

- 1944 — Hungary — Colonized by U.S.S.R.
- 1945 — Yugoslavia, Albania and East Germany — Colonized by U.S.S.R.
- 1945 — North Korea — Puppet State of U.S.S.R.
- 1945 — Kurile Islands and Sakhalin Island — Annexed by U.S.S.R.
- 1948 — Czechoslovakia — Colonized by U.S.S.R.
- 1948 — East Berlin — Colonized by East Germany & U.S.S.R.
- 1949 — (Yugoslavia) — Left Soviet Bloc; still Communist
- 1948-1949 — China — Client State of U.S.S.R.

Decades of the Fifties and Sixties

- 1950-52 — North Korea invades South Korea — (Invasion Failed)
- 1951 — Tibet — Annexed by China
- 1954 — North Vietnam — Client State of U.S.S.R. & China
- 1956 — Hungary — Freedom Fighters Crushed, Recolonized by U.S.S.R.
- 1959 — Cuba — Puppet State of U.S.S.R.
- 1960-62 — (China) — Left Soviet Bloc; still Communist
- 1962 — (Albania) — Left Soviet Bloc; still Communist
- 1968 — Czechoslovakia — Reformers ousted, Recolonized by U.S.S.R.

Decades of the Seventies and Eighties

- 1975 — South Vietnam — Annexed by North Vietnam
- 1975 — Laos — Colonized by Vietnam
- 1975 — Cambodia — Puppet State of China
- 1975-76 — Angola and Mozambique — Colonized by Cuba & U.S.S.R.
- 1977-78 — Ethiopia — Colonized by Cuba & U.S.S.R.
- 1977-78 — South Yemen — Puppet State of U.S.S.R.
- 1978 — Afghanistan — Puppet State of U.S.S.R.
- 1979 — Cambodia — Colonized by Vietnam
- 1979 — Grenada — Colonized by Cuba & U.S.S.R.
- 1979-80 — Nicaragua — Puppet State of Cuba & U.S.S.R.
- 1979-80 — Afghanistan — Invaded and Colonized by U.S.S.R.
- 1980 — Suriname — Puppet State of Cuba
- 1983 — GRENADA — LIBERATED

CZECHOSLOVAKIA

STILL OCCUPIED !

BLACK RIBBON DAY — DEN ČERNÝCH STUŽEK

23. srpen byl vybrán jako den připomínající minulý i současný totalitarismus. 23. srpna je den, ve kterém byla v roce 1939 uzavřena mírová smlouva mezi fašistickým Německem a komunistickým Sovětským svazem. Tato smlouva, známá pod jménem Molotov-Ribbentrop Pakt, vlastně otevřela Hitlerovi cestu k válečným výbojům v Evropě a rozpoutání II. světové války. Obě strany tím také světu ukázaly totožnost obou ideologií, která spočívá v totalitarismu a nesvobodě.

Peace with freedom — mír se svobodou — je heslo, které si hnutí dalo jako své motto. Není míru bez svobody...

Hnutí, které začalo v loňském roce demonstracemi za mír a svobodu se z několika kanadských, amerických, evropských a australských měst rozrostlo do hnutí opravdu světového. Mezinárodní výbor BRD ohlásil, že pracují výbory téměř ve 40 městech v Americe, Austrálii a Evropě. Letošní demonstrace má téma "Náboženská svoboda".

Úkolem celého hnutí není jen připomenout přes 1,5 miliónu nesvobodných lidí, žijících pod komunistickou a totalitární nadvládou, ale také varovat spoluobčany ve svobodném světě, jak je stále nutno ohrožovanou svobodu bránit.

Zakladateli mezinárodního výboru jsou světové organizace uprchlíků ze zemí porobených komunismem a v Kanadě se k hnutí hned zpočátku přidala známá organizace Národní koalice občanů (National Citizen's Coalition) a další organizace, které považují svobodu za neoddelitelnou součást míru. V čele mezinárodního výboru se sídlem v Torontě je Markus Hess, mladý inženýr estonského původu, ideový "otec" celého hnutí.

Češi a Slováci hrají v mezinárodním, kanadském i ostatních místních výborech klíčovou roli. Rada svobodného Československa pověřila zastupováním Československé sdružení v Kanadě.

INFOCH NÁS INFORMUJE

Prohlášení Klubu právní podpory

(Dokument č. 10)

Otevřený dopis

prezidentu republiky, předsedovi vlády, předsedovi Federálního shromáždění, ministru spravedlnosti, ministru vnitra, ministru kultury a Františku kardinálu Tomáškoví.

Vážení pánové,

Klub právní podpory, iniciativa založená dne 14. 2. 1989 v

Praze, se obrací na Vás a dovoluje si přednést následující sdělení:

Jakožto dobrovolná organizace především mladých lidí, kterým není lhostejný dnešní vývoj společnosti, chtěli bychom se vyjádřit k probíhajícím jednáním mezi oficiálními místy Vatikánu a československého státu o církevních otázkách. Za jeden z problémových okruhů považujeme otázku odsouzených věřících v nápravně výchovných ústavech. V československých věznicích totiž neexistuje možnost styku věřících občanů s duchovními. Protože cílem trestu, který ukládá společnost pachateli trestného činu je především převýchova odsouzeného a generální prevence obyvatelstva, domníváme se, že by styk odsouzených věřících s duchovními zcela jistě přispěl k výchově samotných odsouzených, ale i k celkové humánnosti československého vězeňství. Stejně jako trestní řád umožňuje odsouzenému styk s obhájcem a prokurátorem, měla by být stejně vhodným způsobem zajištěna možnost styku odsouzeného s duchovním, event. možnost návštěvy bohoslužeb, a to v době určené vězeňským řádem. Např. každou neděli, tedy v době pracovního volna odsouzených, tak, aby nebyla narušena doba pracovního výkonu.

Vyjádřujeme svoji podporu jednáním představitelů církve a československého státu s nadějí v úspěšnou realizaci navrženého opatření.

V Praze dne 18. 4. 1989.

Mluví Klubu právní podpory

Roman Rákosník, Lubor Kohout, Alois Medvěď

Text letáku, rozšiřovaného v dubnu 1989 v Čechách

Vážení občané, dovoluujeme si Vás upozornit na konání pokojné protifašistické demonstrace, která se uskuteční u příležitosti uctění památky amerických vojáků padlých při osvobození Československa. Vyzýváme k účasti na tomto vzpomínkovém aktu dne 6. května 1989 v 17.00 hod. na náměstí Míru v Plzni. Svůj dík vyjádříme položením květin k památníku těch, kteří obětovali své životy za svobodu Československa.

Motto: Čest jenom tomu, kdo se brání, za volnost umí život dát!

(Nápis z pomníku na náměstí Míru)

Londýnskému informačnímu fóru KBSE

Dne 23. 4. 1989 se měly v Bratislavě sejít maďarská a československá redakce Východoevropské informační agentury, aby kromě jiného formulovaly dopis Londýnskému informačnímu fóru. Toto setkání československá policie znemožnila, protože československé pracovníky VIA zadržela a vyvezla do Bratislavy. Podrobnosti o tomto zásahu uvádíme v příložené zprávě československé redakce VIA.

Protestujeme proti zásahu československých úřadů a považujeme jej za porušení bodů 34 a 40 kapitoly nazvané "Spolupráce v humanitárních a dalších oblastech" Závěrečného dokumentu vídeňské následné schůzky KBSE. Žádáme, aby Informační fórum toto naše stanovisko k uvedenému zásahu posoudilo.

Domníváme se, že je třeba vyjasnit postavení nezávislých publikačních aktivit v naší části Evropy. Proto Vám navrhuje, aby Informační fórum nově definovalo pojem novináře. Aby byla zajištěna svoboda vyhledávání informací

a přístupu k nim ve smyslu bodu 40 zmíněné kapitoly vídeňského dokumentu, je třeba za novináře nadále považovat toho, kdo působí jednotlivě, ve skupině, kdo zastupuje instituci či organizaci a ve smyslu č. 34 získává, vlastní, reprodukuje a rozšiřuje jakékoli informace a informační materiály.

V Budapešti, Moskvě, Praze a Varšavě, 25. 4. 1989.

Most modliteb za jednotu Evropy

Český primas kardinál Tomášek vyzval zvláštním poselstvím církevní představitel v Polsku, Maďarsku, Německu, Rakousku a Itálii, tj. zemích spjatých působením sv. Vojtěcha, aby v předvečer svátku tohoto světce vytvořil most modliteb za jednotu Evropy, za mravní a duchovní obnovu a za dodržování lidských práv. V Praze se na tento úmysl bude konat bohoslužba v bazilice sv. Markéty v Břevnově v sobotu 22. 4. v půl deváté večer. Kardinál Tomášek nazval sv. Vojtěcha symbolem duchovní jednoty Evropy. Jako příprava na tisící výročí smrti tohoto světce v roce 1997 bylo v Československu vyhlášeno z podnětu pražského arcibiskupa Desetiletí duchovní obnovy národa.

Oslavy 1. máje

V prvomájovém průvodu v Praze rozvinula v horní části Václavského náměstí skupina několika desítek signatářů Charty 77 a nezávislých aktivistů transparenty s požadavky propuštění politických vězňů a demokracie. Ihned byli obklopeni policií a vytlačeni do Opletalovy ulice, kde byli někteří z nich (např. loňský mluvčí Charty 77 Stanislav Devátý) násilím naloženi do připraveného autobusu. K podobnému incidentu došlo pak v polovině náměstí, kde skupina mladých lidí vytáhla transparent s naprosto nevinným nápisem "Slovo mladým". Jiná skupina nesla fotografii Michaila Gorbačova, ale jakmile začali volat Svobodu! a Dejte nám slovo!, vrhli se na ně příslušníci Bezpečnosti. Mezi hesly se objevovalo: Svobodu politickým vězňům, Svobodu Jirousovi, Svobodu Cibulkovi, Pusťte Havla, Charta — lidská a občanská práva, Prosperita — demokracie — svoboda, Charta 77 vybízí k občanské kuráži. Zatímco nápis "Více peněz do školství" byl okamžitě zlikvidován, transparent "Demokracii pro všechny" vydržel 150 m a "Lidové noviny do každé rodiny" došel nejdál. — V Mělníce měla úspěch u manifestujících veršovaná hesla s ekologickou tematikou, která nesl Heřman Chromý a jeho přátelé.

Na Václavském náměstí byly podélně rozestavěny řady milicionářů, čímž byl průvod rozdělen tak, aby nikde nebylo možno vytvořit větší skupinu lidí. Manifestující procházeli náměstím mezi kordony a milicionáři nikoho nepustili z jednoho pruhu do druhého. Kdekoli se objevil nežádoucí transparent či ozvalo nežádoucí heslo, byli původci okamžitě izolováni od ostatního zástupu a vytlačeni do pobočných ulic nebo průchodů domů, kde byli perlustrováni.

Mezi zadrženými v Praze jsou kromě Stanislava Devátého Tomáš Hradílek, Rudolf Bereza, Jan Ruml, Eliška Meisnerová, Jan Meisner, Petr Placák, Tereza Pokorná, Jan Macháček, Michal Pokorný, Tomáš Tvaroch a další. Řada nezávislých aktivistů měla zákaz vycházet z domu. Byl zadržen dokonce oficiální dopisovatel BBC britský novinář Mischa Glenny.

Ještě když závěr průvodu procházel dolní polovinou Václavského náměstí, vytvořily se v horní části hloučky lidí. Policie ze strachu přepůlila náměstí několika kordony a z ampliónů se ozývaly výzvy k okamžitému vyklizení Václavského náměstí — přestože jim dosud procházel průvod. Lid odpovídal: At' žije I. máj!

5. — 9. ČERVENCE 1990

ČESKOSLOVENSKÉHO SOKOLSTVA V ZAHRANIČÍ

PAŘÍŽ, FRANCIE

ČESKOSLOVENSKÝ

SOKOL V ZAHRANIČÍ

CASOPIS ÚSTŘEDÍ ČESKOSLOVENSKÉHO SOKOLSTVA V ZAHRANIČÍ

Jděte dál svorně!

— Dev —

Moje drahé sestry, moji milí bratři: stal se ze mně bezděčný důvěrník těch z vás, kteří dosud píšete naší nejstarší sestře, naší sestře Provazníkové, protože ona už může vaše dopisy jen slyšet a vám je diktovat.

Je to pro mne velká čest smět se podílet, i když nepatrně, na vašem společném úsilí o zachování sokolských ideí pro budoucí generace u nás doma. Je to ovšem i závazek zachování listovního tajemství — to však nezradím, když se vám svěřím s tím, jaké mi přineslo předčítání mnohých vašich dopisů smutné zklamání: poznání vaší nejednotnosti, dokonce až řevnivosti.

Prosíme oznamte včas změnu adresy

Já plně věřím, že všichni usilujete všechny své schopnosti napříti k plnění úkolů a cílů, které přes štafetu generací přebíráme z rukou Tyršových. Ne všichni můžete plnit tytéž úkoly, ne všichni můžete jít stejnou cestou k vytyčenému cíli. Podstatné je poctivé plnění úkolů a cesta k cíli přímá i přes toliké překážky, které vám život v exilu staví do cesty. Jen vás všechny moc prosím, nestavte si překážky navzájem, zapomeňte na osobní averze a ambice, spojte své síly přes rozdílnost jazyků a vzdálenost zemí, ve kterých žijete.

Spojte se láskou bratrskou a sesterskou, která podepře klopýtajícího a poradí mu, do čeho se obout, aby se mu určený úsek cesty podařilo zdolat, aniž mu laje za to, že nastoupil nedobře připraven. Poradit, usměrnit a naopak přijímat rady, zamýšlet se víc nad nedostatky svými, než těch druhých — to je nezbytné pro každé družstvo, usilující o dosažení vítězné mety.

Prosím vás nejstarší, kteří ještě pamatujete sokolskou slávu i její nositele, padlé za věrnost sokolským ideálům svobody a bratrství — usilujte být vzory sokolské oddanosti, pile a kázně těm, kteří už mají největší čas převzít štafetu generací, i když doma mohli sotva prožít pár let žákovských, či dokonce svou vlast ani nepoznali. Buďte jim rádi laskavými, ale důslednými a přitom je nebrzděte v jejich rozletu — vzpomeňte na svá léta dorostová a na to, že tam svět se hne, kam se síla napře — a nám pamětníkům, náš věk už ubral příliš sil. Věřte sobě, že jste těm mladým ukázali správný směr a cíl, aby dovedli najít pro sebe tu pravou cestu k jeho dosažení.

A vy, kteří začínáte, dívejte se na nedostatky těch před vámi jen, pokud si z nich chcete vzít poučení. Dokud máte dostatek sil, myslíte a usilujete o to, abyste i vy jednou měli komu tu drahocennou štafetu předat, i když se s těmi nejmladšími už musíte domlouvat většinou řečí jejich nových rodných zemí.

Hlavně a znovu vás prosím, jděte dál svorně, netříštěte své skromné řady! My doma čekáme, že nastane čas, kdy se budeme moci připojit k vašemu jednolitému šiku, abychom společně s vámi "donesli svorně k cíli prapor svůj!"

Z březnového čísla Čsl. Sokola v zahraničí

Bratrství je živoucí myšlenkou české národní tradice a národního programu!

Nesmí být zrazována!

Ota Hora, Ottawa

Dr. Karel Jeřábek ve zprávě o valné hromadě Jednoty Sokol v Torontě nám připomínal významnou myšlenku a to, že "Sokol pro svou základní ideu všeobecného bratrství a sesterství a pro svou činnost je jedním z největších československých příspěvků ke zvýšení mravní úrovně lidstva..." (Nový domov, 23. 2. 1989). Také v článku o čs. dni zaznamenal, že "početně byli zastoupeni bratři Poláci... a jádrem naší reprezentace byli naši sokolové, legionáři... a duchovním projevem humanitní a bratrské jednoty byly ekumenické bohoslužby..." Proč cituji a oceňuji myšlenku Bratrství, jednu z nejryzejších, mravních, humanitních a výchovných sil, která po staletí pomáhala českému národu překonávat i nekrutější doby a proto musí zůstat i nadále pevným kořenem české národní tradice, myšlení a jednání? Kdo prošel bratrskou sokolskou výchovou, výchovou

slavných bratrských čs. legií a výchovou Masarykovy první republiky, pochopí, že to skutečné Bratrství sblížovalo, činilo člověka i národ lepším, lidštějším, šťastnějším! V čs. exilu jsme se snažili v tomto bratrském ovzduší pokračovat. Bohužel, po zákeřném komunistickém puči, celý národ je vystaven od roku 1948 barbarskému, podle slov prof. Václava Černého “nejkrutějšímu a nejnekulturnějšímu komunistickému režimu”, který náš národ už po dobu 40 let prožívá. Marxisticko-leninská výchova třídní nenávisti od roku 1948 nemilosrdně rozvrací duchovní a mravní hodnoty statisíců lidí, kteří od té doby procházejí touto komunistickou “výchovou”. Mnozí statečně odolávají. Jsme však na rozpacích, slyšíme-li jak někteří jedinci prošli touto komunistickou infiltrací mají opravdový odpor a jsou znechuceni slovem “soudruh” a jak titíž lidé nejsou nadšeni oslovením “bratře, sestro”. Stalo se, že na schůzi kanadského krajan-ského spolku takovýto “odchovanec” kruté komunistické výchovy, ač nekomunista, doporučoval, aby se členové neoslovovali “bratře, sestro” a aby si “vykali”! Tomu se ovšem musí včas zabránit, zvláště po zkušenostech s komunistickou infiltrací akce upravenců, která způsobila vážný nesoulad ba i rozvatr mezi krajany a exulanty. Naši snahou musí být, pomoci všem, kteří prošli jen komunistickou výchovou, aby setřásli se sebe vliv komunistické infiltrace a aby se dostali na cestu demokratického myšlení a činů. Proč je tedy důležité, abychom nezrazovali myšlenku Bratrství, o tom nás poučují naše dějiny. Zatím co francouzská revoluce v roce 1789 vyhlásila heslo “Rovnost, volnost, BRATRSTVÍ”, český národ může být hrdý na to, že myšlenka Bratrství žila v českém národě již několik století předtím. O tom nás poučují a přesvědčují Palackého “dějiny národu českého”, kdy např. v popisu doby husitské Palacký píše, jak “pod jménem ‘polního bratrstva’, utvořilo se první vojsko...” a jak “se mezi husity připomínají také bratři orelští...” aj. (sv. III. s. 260 a násl.) a jak v popisu založení Jednoty českých bratří, kdy “...okolo polovice XV. století Petr Chelčický byl duchovním otcem založení Jednoty bratří českých a moravských”. (Činnost moravských bratří na tomto kontinentě zajímavě popsal Zdeněk Němeček v jednom ze svých románů.) Palacký také popisuje vzrůst jednot českých bratří a jak lidé “...z Čech a z Moravy, lidé stejně smýšlející, sedláci i řemeslníci, zemané i kněží, všichni mezi sebou počali jmenovati se bratřími, neberouce ohledu na rozdíly stavů...” (sv. IV. s. 248 a násl.). T. G. Masaryk v knize “Česká otázka” o ideji Bratrství cituje Karla Havlíčka významný výrok: “Z naší reformace a spojené s ní revoluce vyzrála idea Bratrství, humanitní program je formulací a dalším rozvojem této ideje”, Česká myšlenka Bratrství proniká do celého světa. Vždyť i papež Jan Pavel II., často oslovuje shromáždění slovem “Bratři — Brothers”! Bratrství také spojuje Slováky s Čechy a naopak — Vzpomeňme, jak v průběhu Slovenského národního povstání Slováci rozhlasem volali: “Draží bratři Češi, jsme s Vámi, stůjte při nás...” a Češi odpovídali: “Bratři Slováci, věrte v nás, společně všechno překonáme!...” (viz prof. M. Povolný, “Not to forget—not to surrender”). Nezapomínejme též, že T. G. Masaryk ve Světové revoluci nám často připomíná, že “humanita je náš národní program” (s. 556) a že “státy se udržují těmi politickými silami, kterými a ze kterých vznikly” (s. 447). Bohužel, brzy jsme zapomínali a nedbali jeho rad. Často jsme se odchylovali ba i zrazovali tyto ideje. Za tyto hříchy těžce národ pyká. Je proto dnes i v budoucnu

naší mravní a národní povinností bdít a bránit, aby velká myšlenka Bratrství—humanity, kterou lidstvu přinesl malý český národ, zůstala nadále živoucí ideou a pevným kořenem české národní tradice a národního programu a nebyla nikdy a nikým zrazována! *Ottawa, 23. 3. 1989*

Prohlášení Rady svobodného Československa k současnému vývoji v Československu

Rada svobodného Československa se shoduje se stanoviskem nezávislých politických, kulturních a náboženských hnutí a spolu s nimi:

- (1) odsuzuje ÚV KSČ, který se odmítl zabývat policejním potlačením občanských manifestací u příležitosti 20. výročí smrti Jana Palacha;
- (2) žádá propuštění všech, kdo v souvislosti s těmito manifestacemi a s projevy svého svobodného přesvědčení byli uvězněni a zrušení všech s nimi souvisejících rozsudků;
- (3) žádá, aby byly vyšetřeny brutální zásahy policejních orgánů a lidových milicí během občanských manifestací a aby byli povoláni k zodpovědnosti všichni kdo je nařídili, vedli a vykonávali;
- (4) žádá, aby vláda vzala na vědomí, že českoslovenští vědci, spisovatelé a umělci, kteří se na ní obrátili ve věci persekuce Václava Havla a jiných, mluví za všechny svobodomyšlné občany a je v zájmu republiky, aby jejich hlas byl slyšen;
- (5) žádá, aby v souhlase s platnými ústavními zárukami a mezinárodními závazky byla všem občanům zaručena svoboda projevu, shromažďování a sdružování;
- (6) žádá, aby z téhož důvodu bylo okamžitě vyhověno žádosti redakce *Lidových novin* o oficiální registraci;
- (7) žádá, aby vláda neprodleně vstoupila v jednání s představiteli nezávislých hnutí o formách politické a hospodářské reformy v souladu s Evropským hospodářským společenstvím (EEC) a o demokratizaci veřejného života ve vlasti.

Tak jako občané v sousedním Polsku a Maďarsku, českoslovenští občané jsou ochotni převzít zodpovědnost za nezbytné reformy, jen když se za ně budou moci svobodně podílet v zájmu obecného blaha.

Za Radu svobodného Československa:

Mojmír Povolný, předseda Výkonného výboru
Martin Kvetko, podpředseda Výkonného výboru
Jiří Horák, generální tajemník

New York, 8. dubna 1989

(Vysíláno stanicí Svobodná Evropa)

PANORAMA — Historické podání o Čechách a Slovácích ve Spojených státech amerických. 328 stránek 7"x10" v angličtině, \$7.00 bez poštovného. — Czechoslovak National Council of America, 2137 S. Lombard Ave., Cicero, IL 60650-2081.

Roční předplatné Věstníku — \$5

NÁŠ RAFAEL KUBELÍK

František Schwarzenberg

Tož tři čtvrtiny století. To už je hezká řádka let a z té strávil náš Rafael víc než půlku v cizině, kde sloužil a slouží hudbě a šíří slávu našeho umění a tím i slávu našeho národa. A přesto nás Rafael vždy byl a vždy zůstal chlapcem, nesmírně pomilováníhodným, ale přecjen chlapcem: To nemyslím na svěžest jeho tvůrčího ducha, spíše mi připadá, že tak, jak to bývá pouze u velmi mladých lidí. Rafael vidí vše jen v černém nebo v bílém. Tak třeba rozděluje lidi na slušné — a na ty druhé; na lidi chytré — a na ty druhé; a stejné je to v Rafaelových očích s hudbou, ať ji někdo skládá, ať ji hraje nebo diriguje. Bud' dělá muziku dobrou — nebo špatnou. Jinou muziku Rafael nezná.

Stále mladistvý Rafael totiž dosud nerozpoznal, že většina lidí je zčásti jen slušných a zčásti jen chytrých a že proto je třeba mít strpení s jejich slabostmi a nedostatky. A tak se stává, že mu mnozí lidé nerozumějí, že se v něm nevyznají, nedovedou pochopit ryze jeho povahy či docenit nekompromisnost jeho postoje. Vznikají z toho zbytečné obtíže, vedoucí někdy až k nepochopení jeho krásného, jednoznačného postoje k režimu, který u nás doma vládne od roku 1948. Toto nedorozumění a nepochopení, všechny tyto zdánlivé svízele vznikají jen z Rafaelovy touhy a snahy po dokonalosti, kterou mu jistě nevyčítáme.

Nedostížným vzorem ušlechtilosti povahy a nepřekonatelným vrcholem hudebnosti byl pro Rafaela vždy jen a jen jeho otec. Proto mi také zůstane navždy nezapomenutelným onem přesmutný pohřeb, kdy jsme na Vyšehradě k věčnému spánku ukládali tělo Mistra Jana Kubelíka, který jako nejslavnější světový houslista proslavil naše jméno všude, kde lidé měli uši k slyšení. Tenkrát jsem poznal Rafaelovu úctu k jeho otci.

U Rafaela arci vznikají ještě zcela jiné obtíže, a to ze souboru vlastností, které sdílí snad se všemi opravdovými kumštýři. Schází mu totiž jakékoliv nadání pro drobné maličkosti každodenního života, a proto potřebuje ženu, která by se mu o tyhle věci starala. Vzpomínám na dobu, kdy jsme oba ještě byli svobodní a on dirigoval Českou filharmonii. Kolikrát nosil můj klobouk, protože on pořádný klobouk neměl, či jsem mu musel půjčit šedivou vestu pro odpolední koncert v Plzni — a tak podobně.

Pak si — díky Bohu — našel manželku vskutku výbornou. Lala Bertlovou, vynikající houslistku. Ale ani té se nepodařilo ho vždy uchránit od nehod, způsobených zlomyslností neživých předmětů. Tak si jednou za války, když byla o všechno nouze, chtěl nabrousit žiletku a rázem si uřízl kus palce. Nešťastnou náhodou se Lala poranila o strunu E na svých houslích — a tak koncert skončil krvavě. Večerní šaty Lалуšky byly zbrocené krví a klaviatura nástroje, na kterém je Rafael doprovázel, vypadala také jako bojiště.

Ale pro všechny tyto potíže, ať vznikají z jeho přímočarosti či nepraktičnosti, je nám Rafael ještě mnohem milejší.

Stálá Rafaelova starost o Laluščinu zdraví byla snad největší, když ji gestapo zavřelo a my nevěděli, kdy a zda se Lala dostane zase na svobodu. A potom ovšem, když šlo o narození Martina. Lékaři tvrdili, že by jakýkoli porod byl příliš nebezpečný — ale to neznali statečnost Laly Bertlové. Ve dnech, kdy nadešla její chvíle, byla v západních Čechách a šlo o to, dostat ji včas do Prahy. To snad bylo jedinkrát,

kdy jsem zažil Rafaela upospíchaného. Na Žofíně dirigoval koncert, zahájený předehrou k "Prodané nevěstě". Slyšel jsem tu předehru doslova nesčetněkrát — ale tak rychle jsem ji hrát neslyšel nikdy. A to vše kvůli Martinovi. Martinovi ovšem (který po dědečkovi Bertlovi zdědil zájem o architekturu a dnes je uznávaným vědcem) je vše dávno odpuštěno, i když v době, kdy jsme v Chicagu hledali byt a přechodně bydleli u Kubelíků, mi ten capart tříletý, neznalý dosud spisovné češtiny, říkal, že jsem "pitomek".

"Prodanou nevěstu" celou — dokonce premiéru — jsem Rafaela viděl dirigovat v Londýně, když po opuštění Chicaga převzal řízení Covent Garden opery. Mařenku zpívala mně dosud neznámá sopranistka Elsie Morison. Nijak mi nešlo na rozum, že i sebevětší hudební inteligence a pochopení dosud neznámého hudebního výrazu mohlo vysvětlit u cizí zpěvačky tak nezvykle přesvědčivé porozumění naší hudby.

Léta plynula, Rafael Lалуšce dosloužil až k smrti. Později vykvetla nová láska, jakých bývá na světě málo. Rafael a Elsie se vzali a Elsie se dokonce vzdala zpěvu, takže se může jen a jen starat o Rafaela a o jejich krásný dům v Lucernu nedaleko jezera. Ani dnes by si totiž Rafael jistě nedovedl nabrousit žiletku (o břitvě ani nemluvě), aniž by se zbrotil krví.

Svou vlastní krví Rafael arci úmyslně také nešetřil, když se jednalo o zájem vlasti. Vzpomínám na dny Pražského povstání v květnu 1945. Rafael byl s Lalou v nemocnici, ale ani to mu nedalo, aby se nějak nezúčastnil boje za svobodu a neodvislost. Dával krev pro raněné z našich barikád. Nikomu o tom neříkal, což je příznačné, ale já o tom věděl. Rafael totiž vždycky býval málomluvný, zvláště když se jednalo o jeho zásluhy či úspěchy. Někdy však přeci poslal sdělení, byť kratičké. Tak např. v roce osmačtyřicátém, když my už byli v Americe a Rafaelovi se ještě nemohli dostat ven. Pak náhle přišel telegram ze Skotska, že "Lala, já, Martin a housle jsme venku" (šlo o stradivárky Rafaelova otce). Málokdy jsem z půl tuctu slov měl takovou radost.

Při velké šíři Rafaelových zálib a zájmů je Rafael přecjen především jen a jen muzikant. Toto svoje převeliké muzikantství nikdy nechápal jako pramen věhlasu a slávy či dokonce jako zdroj příjmu. Pro něho muzika byla vždy jen službou absolutní pravdě, absolutnímu dobru a absolutní kráse, či jedním slovem: službou bohu, od kterého Rafael pokorně přijal své mimořádné nadání, které ho ve svědomí zavazuje.

Kolik dobra svou hudbou Rafael způsobil, to snad dnes ani vypočítat nemůžeme. Mám na mysli dobu války, kdy ubývalo naděje. Mluvit a psát se nesmělo, i hudba byla omezena — nesměla se např. hrát "Má vlast". Nikdy se nedozvíme, v kolika srdcích při Rafaelově hudbě vzplála jiskřička naděje, když bylo nejhůř. Věřu nikdy nebudeme Rafaelovi dost vděční za tuto naději, kterou rozdával a nikdy nepřestal rozdávat — ani dnes.

Ujištění naší stále živé vděčnosti za každou jednotlivou tu jiskřičku naděje mu budiž projevem našeho upřímného blahopřání k jeho požehnanému životnímu výročí.

Z "Reportéra"

300 let Čechů a Slováků v Americe

PANORAMA

Krajanská kronika Panorama zaznamenala pro budoucí generaci náš přínos Spojeným státům americkým. Dílo se skládá ze dvou částí: z historického úvodníku ke každé kapitole a z předplacených životopisů. Dr. G. Švejda, historik, napsal stať o prvních českých a slovenských přistěhovalcích. Každý americký stát má svoje kapitoly o svých začátcích.

Panorama je k dostání v kanceláři ČNRA — 2137 S. Lombard Ave., Cicero, IL 60650 — Tel. 656-1117. Cena \$7.00 + poštovné \$1.50.

Karel Steinbach:

Drahý příteli Rafaeli,

Tvé pětasedmdesáté narozeniny — to je takové věkové jubileum a Tvoji přátelé, obdivovatelé a ctitelé vzpomínají na Tebe a blahopřejí Ti. Samozřejmě patřím mezi ně. Je přirozené, že Ty v těchto dnech budeš přemýšlet o svém životě a dělat bilanci své činnosti umělecké; vzpomeneš dnů zlých i radostných a hlavně kolik jsi toho splnil a dosáhl z toho, co jsi v mládí si předsevzal, když obzory byly nedohledné. Bilance, drahý příteli, je velkolepá. Je to splnění všeho, co jsi očekával — co mohla Tvoje umělecká osobnost docílit. Jiní odborníci hudební budou o Tobě psát. Patříš mezi nejvýznamnější představitele hudebního světa této generace.

Na mysl mi přicházejí všechny Tvoje koncerty, co jsem slyšel zde v Americe, ale nezapomenutelné po celý život ty ovace 15. srpna 1972 při premiéře "Cornelie Faroli", kterou jsi zkomponoval, nastudoval a dirigoval v Augsburgu u Mnichova — v rámci olympijských her v Mnichově. Všechny referáty v novinách byly tak nadšené, že jsem si je uschoval ve svém archivu a znovu jsem si je dnes přečetl. My Češi, co jsme byli přítomni této velké umělecké události, byli jsme bezměrně pyšní a šťastní.

Nemohu si odepřít, abych k tomuto dopisu nepřipojil radu lékařskou (nejraději bych se k tomu oblékl do bílého pláště). Důrazně Ti doporučuji, abys definitivně skončil dirigování. Tvoje artritida se může zmírnit během doby, hlavně bolesti mohou přestat, poněvadž jsi v rukách pečlivých lékařů, ale definitivní vyléčení nelze očekávat. Jsem si jist, že to bude také rada Tvého lucernského lékaře. Proto Tě prosím, abys poslechl rady nás lékařů a nepřijímal sebeatraktivnější nabídky. Bůh Ti uchystal nejučinnější terapeutickou sílu: Lásku, něžnost, trpělivost paní Elsy. Přeji Vám oběma klidný další život tady na světě a líbám Vás ve věrné oddanosti.

Váš Karel
Z "Reportéra"

CZECHOSLOVAKIA

STILL OCCUPIED !

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL OF AMERICA

Naše nálepky mají svou tradici a účel připomínat světu, že Československo je stále v sovětském zajetí. Těší nás první odezva na naši žádost o finanční příspěvek. Doufáme, že je to slibný začátek a že pošlete i vy a že požádáte přátele, aby též přispěli.

Dary a příspěvky na ČSNRA

Odbočka Gen. R. M. Štefánik, Illinois\$400.00
Odbočka San Diego, California\$132.00
Odbočka T. G. Masaryk, California\$120.00

PAMATUJTE NA RADU SVÝM PŘÍSPĚVKEM!

Schvalujete-li pevné zásady a postoj Rady k nejdůležitějším otázkám dnešního vývoje, získajte nám nové členy!

Oblast Michigan

Navštivte Československý-Americký Festival v Michigan

Oblastní výbor ČSNRA v Michigan a Sokolská Organizace v Michigan opět pořádají oblíbený Festival a to 7.—8.—9. července 1989 ve Wyandotte, Michigan. Přijďte a pobavte se na etnickém festivalu, kde bude hojnost československého jídla, hudby. Stánky budou prodávat pečivo, knihy a suvenýry. Bližší informace dodá br. J. Šrámek. Volejte o informace večer, area 1-313-781-4107.

Týden porobených národů

Captive Nations Week, který se stal zákonem (U.S. Public Law 86-90) — se zahájí nedělí 16. července 1989 na Navy Pier, Chicago. Polské organizace letos převzaly tento těžký úkol a plánují velké shromáždění lidu. Současně bude také pořádána na Navy Pier Polská Folk Fair, která se těší velké oblibě.

CAPTIVE NATIONS DAY

CHICAGO

16. ČERVENCE 1989

Důležité upozornění pro čtenáře Věstníku

Malý roční poplatek sotva uhradí zaslání Věstníku, proto žádám všechny předplatitele, kteří dosud nezaplatili předplatné na rok 1989, aby tak učinili.

Upomínka se netýká členů ČSNRA, kteří mají Věstník zahrnutý v ročních příspěvcích.

— Redakce

ČSA

nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe

jest připravena poskytnouti vám nejvýhodnější druhy
životních pojistek plně zabezpečujících
vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky
poskytující pravidelný starobní důchod
jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA • 2701 SOUTH HARLEM AVENUE • BERWYN, IL 60402
Telefony (312) 795-5800 — (312) 242-2224

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. — Room 202
Cicero, Illinois 60650

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

FIRST CLASS MAIL

